1945 оной мартын
14
СРЕДА
№ 50 (4686)
Сэн 20 мүн.

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

ерховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИДО

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник БОГОЛЮБОВТА

2-дохи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтол-о үргэлжэлүүлжэ, ДАНЦИГ ба ГДЫНИИН оршо-удтахи немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ ту-г тулгууриин пунктнууд болохо ТЧЕВ (ДИРШАУ), ЙХАРОВО (НОЙШТАДТ) гэдэг городуудые эзэлэн ад, ГДЫНЬЬЭЭ хойгуур данцигска бухтын эрье хүрэжэ, ПУЦК (ПУТЦИГ) гэдэг городые эзэлбэ.

ТЧЕВ, ВЕЙХАРОВО ба ПУЦК гэдэг городуудые лэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта генерал-йтенант РОМАНОВСКИЙ, генерал-полковник ФЕ-ЭНИНСКИЙ, генерал-лейтенант ЛЯПИН, генерал-тенант КОКОРЕВ, генерал-майор КОРОТКОВ, ге-рал-лейтенант ПОЛЕНОВ, генерал-лейтенант МИ-ЛЬСКИЙ, генерал-майор ХУДАЛОВ, полковник АЧЬЕВ, полковник КОРШУНОВ, полковник ПО-ВЕШКИН, полковник ГРЕБЕНКИН, полковник АМЦОВ, полковник КУРЕНЯ, генерал-майор ЛЯ-НКО, генерал-майор РАДЫГИН, генерал-майор РЩЕВ, генерал-майор ДМИТРИЕВ, генерал-майор НАТЬЕВ гэгшэдэй сэрэгүүд; танкова сэрэгүүдэй ерал-лейтенант ПАНФИЛОВ, генерал-майор ДРЕ-В, полковник БАБАДЖАНЯН, полковник МАЛЮ-Н, полковник УРВАНОВ, подполковник ЕГОРОВ, полковник КУЦ, подполковник РЯЗАНЦЕВ, под-ковник НЕМКОВИЧ полковник ХАРИТОНОВ, пол-ник АНТИПОВ, подполковник КОРЖЕВСКИЙ, ор ЖАБИН, подполковник БАЛЫКОВ гэгшэдэй кистнууд; артиллериин генерал-майор БЕЗРУК, иллериин генерал-майор КАЗАКОВ, артиллериин ерал-майор КОЗНОВ, артиллериин генерал-майор ГОЗИН, артиллериин генерал-майор МАЛОФЕЕВ, ковник АЛФЕРОВ, полковник КАТУНИН, полков-к ГЕРАСИМЕНКО, полковник КИРГЕТОВ, полков-к БЕЛЯКОВ, подполковник ЗЕРНОВ, подполков-к АХТЫРЧЕНКО, полковник ГНИДИН, подполков-к МУРИНОВ, подполковник АНАНИЧ гэгшэдэй иллеристнүүд; авиациин генерал-полковник ВЕР-НИН, авиациин генерал-майор АЛЕКСЕЕВ, авиа-н генерал-майор БОРИСЕНКО, авиациин генерал-ор ГЕТЬМАН, полковник ОСИПОВ, полковник ХОМИРОВ, полковник СМОЛОВИК, полковник СС, полковник ВОЛКОВ гэгшэдэй лётчигүүд; пол-ник НЕМИРОВСКИЙ, полковник КЛЕМЕНТЬЕВ, полковник ПЕТРОВ, инженер-полковник ПОЛОВ-В, полковник БАБАЕВ гэгшэдэй сапернууд; майор РАСОВ, майор ЛИГОВЧЕНКО, майор КОЛОДЕЕВ шэдэй хэлхеэ-холбоошод шалгаржа гараба.

Нигэжэ туйлаhан илалтые тэмдэглэхын тулада, нэрлэгдэhэн городуудые эзэлэн абахын түлөө оhон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарhан динениүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнаг-аар табиха.

Мүнөөдэр, мартын 12-то, 22 часта манай Эхэ оной столица МОСКВА болбол ТЧЕВ, ВЕЙХАРОВО ПУЦК гэдэг городуудые эзэлэн абаhан 2-дохи орусска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр н хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артил-иин буудалга хэжэ, Эхэ оронойнгоо үмэнэhөө ют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо hайн дайшалхы ябуулгануудые хэhэнэй ту-а, эдэ нэрлэгдэhэн городуудые сүлөөлхын түлөө оhон байлдаануудта хабаадалсаhан Таанарай хү-жэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай ын түлөө болоhон байлдаануудта ами бэеэ үгэ-н геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!
Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
ветскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

5 оной мартын 12. № 299.

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

1-дэхи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Советскэ Союзай Маршал ЖУКОВТА

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник МАЛИНИНДА

1-дэхи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд үсэд шанга байлдаануудые хэhэнэйнгээ эсэстэ мүнөөдэр, мартын 12-то, БЕРЛИНЭЙ оршониие халхалжа байhан ОДЕР мүрэн дээрэхи немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт ба зам харилсаанай шухала узел болохо КИСТЖИНЬ (КЮСТРИН) гэдэг город ба хэрэмые үсэд шанга сохилтоор эзэлэн абаба.

КИСТЖИНЬ город ба хэрэмые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта генерал-лейтенант БЕРЗАРИН, генерал-майор ВАРФОЛОМЕЕВ, генерал-майор КУЩЕВ, генерал-майор ЖЕРЕВИН, генерал-майор ДОРОФЕЕВ, генерал-майор СЫЗРАНОВ, полковник ЛЮБКО, подполковник КОЗЛОВ, подполковник ЧАЙКА, подполковник КУРКАЦИШВИЛИ, полковник ФЕДОТОВ гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин генерал-майор КОСЕНКО, артиллериин генерал-майор БРЮХАНОВ, полковник ФИЛИППОВИЧ, полковник ПЕВНЕВ, полковник ГУТИН, полковник МЕНЬШИКОВ, полковник ЛОБАНОВ, полковник ПАВЛОВ, подполковник ЗУБОВ, полковник СОКОЛОВ, подполковник МИШИН подполковник ЧЕРНЫШКОВ, подполковник АШИХМИН, подполковник СКВОРЦОВ, подполковник ЖОХОВ, полковник МИХАЙЛОВ, майор МАХМУДОВ, подполковник САЗОНОВ гэгшэдэй артиллеристнүүд; подполковник ЖИЛА подполковник СУЗДАЛОВ гэгшэдэй танкистнууд; полковник ФЕДОРЕНКО, полковник БЕРКАЛЬ, полковник ТИМОФЕЕВ, полковник КАЛИНИН, полковник ФЕДОРОВ гэгшэдэй лётчигууд; полковник КУЗЬМИН, майор БЛОХИН, майор НОМИРОВСКИЙ, майор БЛИНОВ гэгшэдэй сапёрнууд; подполковник СТЕПАНОВ гэгшын хэлхеэ-холбоошод шалгаржа гараба.

Нигэжэ туйлаhан илалтые тэмдэглэхын тулада КИСТЖИНЬ (КЮСТРИН) город ба хэрэмые эзэлэн абахын түлөө болоhон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгарhан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, мартын 12-то, 23 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол КИСТЖИНЬ город ба хэрэмые эзэлэн абаhан 1-дэхи Белорусска фронтын шэн табьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойнгоо үмэнэhөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо hайн дайшалхы ябуулгануудые хэhэнэй тулада КИСТЖИНИИЕ эзэлхын түлөө болоhон байлдаануудта хабаадалсаhан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхын түлөө болоhон байлдаануудта ами бэеэ үгэhэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной мартын 12. № 300.

И. В. Сталинай нэрэ дээрэ эльгээhэн господин П. Гроза ба господин Г. Татареску гэгшэдэй бэшэг

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй түрүүлэгшэ Советскэ Союзай Маршал И. В. Сталинда

Господин Маршал,

ниитын дайсалта эсэргүү дай хэхын тулада нэгэдэмэл нацинуудтай Румыниие хамтархэ болгоhэн 1944 оной августын 23-ай актын hүүлээр, зарим хубияа хуули бусаар буляалгаhан Трансильваниингаа хилэ соо өөрынгөө бэе дахин хараха гээшэ румынска арадай халуун хүсэлынь байhан юм. Энэ провинци хадаа румынска армитай нягта барисаатайгаар ябажа Улаан Армиин хэhэн героизмын ашаар сүлөөлэгдөhэн байгаа, тиин Хойто Трансильваниин румынска арад хадаа Румыниин хилэ соо өөрынгөө ниилэн хамтарха сагые хүлеэн ядажа байна.

Румынска правительство бол румынска арадай энэ дура хүсэлые дүүргэлтэ болгохо гуйлтатайгаар Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Правительствода ба Советскэ Ехэ Дээдэ Командованида хандаха золтой байба.

Тэрэ областьда байгуулагдаха засаг Захиргаан хадаа тэндэ байhан хүнүүдэй үндэhэ яhанайнь эрхые хамгаалха тухай оролдохо ба өөрынгөө ажал-ябуулгануудые хэхэдээ бүхы арад зондо адли тэгшэ эрхын, демократиин ба хуули журамай ёhoop хандаха гэжэ Румынска Правительство бодоно.

Энэ Захиргаан хадаа дайшалхы фронтые хангажа байhан бүхы эмхи зургаануудай hаадгүйгөөр хүдэлхэ ябадалда ямаршье тэйбо татахагүйн тулада ёhо гуримые хүсэд дүүрэн барижа байха тухай мүн тэрэшэлэн оролдохо байна.

Энэ гуйлта хадаа Советскэ Союзай Правительствын ба Советскэ Ехэ Дээдэ Командованиин зүгhөө hайшаал хүлеэхэ ба hайн hайханаар шиидхэгдэхэ бөөзэ гэжэ Румынска Правительство найдана.

Манай хүндэлжэ байhан ёhoop хүлеэжэ абахыетнай Таниие, господин Маршал гуйнабди.

Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. ГРОЗА.
Министрнүүдэй Соведэй Вице-Түрүүлэгшэ ба Гадаада Хэрэгүүдэй Министр Г. ТАТАРЕСКУ.

Бухарест, 1945 оной мартын 8.

Господин П. Грозада ба господин Г. Татарескудэ И. В. Сталинай үгэһэн харюу

Румыниин Министрнүүдэй Совэдэй Түрүүлэгшэ Петре Грозада

Бүлгабаринь: Министрнүүдэй Совэдэй Вице-Түрүүлэгшэ ба Гадаада Хэрэгүүдэй Министр Г. Татарескудэ

БУХАРЕСТ.

Господин Түрүүлэгшэ,

Советскэ Правительствэ болбол Трансильваниин газар дээрэ румынска Захиргаанине байгуулха тушаа Танай мартын 8-ай бэшэг соо хэлэгдэһэн Румынска Правительствын гуйлтые хаража үзэбэ.

Засагые ударидахала орoһон мүнөөнэй шэнэ Румынска Правительство хадаа Трансильваниин газар дээрэ зохихо ёһо гуримба эмгалан тайбан байдалай түлөө, үндэһэ яһатанай эрхэ, мүн тэрэнтэлэн фронтын эрилтэнүүдые хангажа байһан нютагай бүхы өмхи зургаануудай зүбөөр хүдэлхэ ябадалые хангахын түлөө харюусалтые бэедээ абаһан ябадалыень хараадаа абажа, советскэ правительство хадаа Румынска Правительствын гуйлтые хангаха гэжэ тогтообо, эбтээ ороходо тухай 1944 оной сентябриин 12-ой хэлсээнтэй зохилдуулан Трансильванида Румынска Правительствын Захиргаанине тогтоохо тушаа зүбшөөрхэ.

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совэдэй Түрүүлэгшэ
И. СТАЛИН.

Москва, 1945 оной мартын 9.

Советскэ Информбюроһоо

Мартын 12-ой оперативна мэдээн

2-дахи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ ДАНЦИГАЙ ба ГДЫНИИН оршонуудта, ТЧЕВ (ДИРШАУ), ВЕЙХАРОВО (НОЙШТАДТ) гэдэг городуудые эзэлэн абаад, ГДЫНЬҺЭЭ хойгуур данцигска бухтын эрьедэ хүрэжэ, ПУЦК (ПУТЦИГ) гэдэг городые эзэлбэ. Энээнтэй нэгэн хамта тус фронтын сэрэгүүд 100 гаран ондоо һуурин газарые, тэдэнэй дунда НЕАШИН, КОЛЛЕТЦКАУ, РЕШКЕ, ГНЕВАУ, ГРОСС ШТАТАУ, ЗЕЛЛИСТРАУ, ПОЛЬЦИН, ВЕРБЛИН, ШЛАВОШИН, КАРВЕН гэдэг һууриин газарнуудые эзэлбэ. Мартын 11-дэ энэ оршондо 2.000 гаран немецкэ солдат ба офицернууд пленде абтаба.

1-дэхи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд үсэд шанга байлдаануудые хэһэмэйнгээ эсэстэ мартын 12-то БЕРЛИНЭЙ оршонуудые хамгаалжа байһан ОДЕР мүрэнэй зэргэхи немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт ба зам харилсаанай шухала узел болохо КИСТШИНЬ (КЮСТРИН) гэдэг город ба хэрэмые үсэд шанга сохилтоор эзэлэн абаба.

Венгриде, БАЛАТОН нуурһаа зүүн-хойгуур ба үүгээр манай сэрэгүүд дайсанай ябган сэрэгүүдэй ба танкнуудай томо хүсэнүүдэй атакануудые сухарюулан сохино, тэдэнэйе ехэнүүд гээлтэнүүдтэ оруулаа. Мартын 11-дэ тус оршондо болоһон байлдаануудта манай артиллериин буудалгаар 54 немецкэ танк болон самоходно ехэ буу үгы хэгдэһэн ба энэнһээ гадна, манай миннэ полинууд дээрэ дайсанай 27 танк болон самоходно ехэ буунууд гэмтээгдэһэн ба тэһэрһэн байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ нагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба нютагай удхашанартай байлдаанууд болобо.

Мартын 11-дэ бүхы фронтнууд дээрэ 168 немецкэ танк болон самоходно ехэ буунууд гэмтээгдэһэн ба үгы хэгдэһэн байна. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 102 самолёт унагаагдаба.

Манай авиаци Данцигта, Гдыньдэ ба Кенигсбергдэ добтолжо хэбэ

Мартын 12-ой һүни манай хүндэ бомбардировщигууд ДАНЦИГ, ГДЫНЬ ба КЕНИГСБЕРГ гэдэг городуудтахи сэрэгэй ажаүйлэдбэриин объектнүүдтэ сохилто хэбэ. Бомбодолго хэһэнэй эсэстэ хойно-хойноһоонь тэһэрэлгэтэй түймэрнүүд эдэ городуудта болобо. Илангаяа ГДЫНЬДЭ сэрэгэй складуудай ба портын газар дээрэ хүсэтэ тэһэрэлгэнүүд гэмдэглэгдэбэ.

* * *

◆ 2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүд амжалтатай добтолтоёо үргэлжэлүүлбэ. Советскэ частьнууд Данцигай оршонуудтахи немецүүдэй хамгаалгын газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт ба түмэрзамуудай томо узел болохо Тчев (Диршау) гэдэг городые эзэлэн абаба. Тус оршондо дайсан ябган сэрэгүүдэй томо хүсэнүүдые суглуулжа, контратакануудые хэбэ. Манай түрүү подразделенинүүд дайсанай контратакануудые сухарюулба. Энэ үедэ манай гол хүсэнүүд тойрон орохо маневр хэжэ дайсанда флангһаань гэб гэнтэ сохилто хэбэ. Дайсанай бүлэглэлтэ хадаа хүрээлэлгын аюулда орошоод байгаа. Немецүүд болбол буу зэбсэг ба һомо хэрэгсэлнүүдээ хаяжа, гуримгүйгөөр сухариба. Ондоо участок дээрэ манай габшагай соединенинүүд ба ябган сэрэгүүд болбол немецкэ бута сохигдоһон частьнуудые мүрдэжэ урагшаа түргэнөөр дабшаад, Вейхарово (Нэйштатт) городой баруун захада хүрэһэн байба. Немецүүд баррикада болон шулуун гэрнүүдтэ үндэһэлжэ үсэд шанга эсэргүүсэлтэ үзүүлбэ. Манай ябган сэрэгшэд ба

(Үргэлжэлэлынь 4-дэхи нюурта).

Хабарай тарилгын бэлэдхэлые түргэнөөр дүүргэ

Социалистическэ хүдөө ажал болбол сэрэгэй дүрбэдэхи хабарай богоһо дээрэ ерээд байна. Урда зүгэй нютагуудта тарилгын эхилтэр тоотойхон үдэрнүүд үлөө. Зүүн-урда, центральна ба зүүн районууд тарилгын хүдэлмэринүүдтэ хэдэхэн недели болоод орохонь. Хүдөө ажалай бүхы жэлэй аша үрые шиидхэхэ тараан ажалай эгээл харюусалгатай саг ойртоо.

1945 ондо хүдөө ажалые хүгжөөхэ түсэб тухай тогтоол соо ССР Союзай Совнарком ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол «Тараанай ба хүдөө ажалай бусад продуктнуудай ургасые али болохоор дээшэлүүлхэ ба валова сборыень ехэ болгохо ябадал хадаа 1945 ондо колхозуудай, МТС-үүдэй, совхозуудай, газартаряалангай органуудай, партийна ба советскэ организацинуудай гол зорилгонь болоно» гэжэ тоолоно. Парти ба правительствын заабари хадаа эрэгтэй эмэгтэй колхозниигуудай, МТС ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда халуун дэмжэлгэ олоо.

—1945 ондо ургасые бүхы аргаболомжоор дээшэлүүлхэ ба бүхы культурануудай валова сбор ехэ болгохые бидэнэрһээ парти ба правительство эринэ. Бидэнэр өөрыгөө гамнангүйгөөр энэ гол зорилгоёо эриэ шударгуугаар дүүргэхэ ёһотойбди. Гектар бүхэнһөө 100 пүүдһээ бага бэшэ шэниисэ абаха гэжэ шиидэнхэйбди. Энэ хадаа манай районой эрхэ байдалда үзэгдөөгүй үндэр ургаса болохошье һаань тэрээнине түйлахабди. Урдань шэниисэ тариха газарые наг шэбхээр үтэгжүүлдэггүй байгаа, тиин мүнөө гектар бүхэндэ 25 тонноһоо бага бэшээр наг шэбхэ зөөжэ гаргаха гэжэ шиидээбди.

Хабаровска хизаарай Бурейскэ районой «Восход» колхозой звеньевой нүхэр Морозова гэгшын энэ мэдүүлгэ соо үндэр ургасын түлөө болоһон бүхы советскэ тараан ажалшадай бодол хүсэлынь харагдана. Эхэ ороной урдахи өөрынгөө үүргые дүүргэхэ гэһэн тэдэнэрэй шиидхэбэрн трактор заһабарилха, үрһэ хааха, полинууд дээрэ үтэгжүүлхэ зүйлнүүдые гаргаха ба суглуулха, ажалай темпнүүдые шангадхаха ябадалнууд дээрэ мүнөө бэсхүүлэгдэжэ байна.

Тарилгын урда тээхи шухала хүдэлмэринүүдые дүүргэһэн областьнууд ба республиканууудай тоо үдэр бүри ургана.

Манай ороной олонхи районуудта хабарай тарилгада бэлэдхэл энэ жэлдэ үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ һайнаар ба өмхитэйгээр ябажа байна. Теэд мүнөөнэй амжалтануудые нёдондо жэлэй хамаар сэгнэжэ үзэхэ ямаршье үндэһэ баримтагүй. Колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдэй аргаболомжонууд ургаа, тэдэнэртэ табигдадаг эрилтэнүүдшье ургаа. Тарилгые үнэхөөрөө зэсэг түгэс бэлэдхэлтэйгээр ургаха ба тэрээнине сэрэгэй ажахын дайшалхы камнани болгон үнгэргэхэ ябадал болбол тэдэнэрэй Эхэ орон ба фронтын урдахи нарин нангин үүргэ болоно.

Хабарай тарилгада саг соонь ба жээшээтэ һайнаар бэлэдхэхэ ябадалай удха шанар ходоодо тон ехэ байһан юм. Энэ жэлдэ тэрээнэй удха шанарынь хоёр ба гурба дахин ехэ байна. Ерэхэ хабарай тарилгые үнгэргэхэ ябадал хабар хахалагдаха газар ехэ хэмжээтэй байһан дээрэһээ ба сагай уларилай нэгэ бага таарамжагүйһөө болож хэдэхэн бэрхэшээлнүүдтэй холбоотой байһаниинь хараадаа абаха хэрэгтэй. Урда зүгэй районуудта хабарай саг эрйтожо ерэдэг, тэндэ тарилгын эрхим һайн агротехническэ болзорнууд хороогдодог байна. Тарилгын хүдэлмэринүүдэй богони болзорнууд хадаа ургасын түлөө тэмсэлэй хэзээ хэзээнэйхиһээ ехэ шиидхэхы баримтань болоно. Тэдэ болзорнуудһаа газарай хүрьһэндэ шиит нойто барилгашье, ургамалай болохо ябадалдашье, эсэстэ болоходоо ургасын хэмжээ дулдыдаха байна.

Иимэ эрхэ байдалнуудта хэн һайнаар ба саг соонь тарилгада бэлэдхэнэб, гансахан лэ тэрэ хадаа һайнаар ба саг соонь тарижа шадаха байһаниинь элитэ. Сагаа хооһоор бү гээгты, тарилгада бэлэдхэлэй асуудалнуудта хамаг бүхы анхаралаа энэ дары хандуулагты, манай газартаряалангай бүхы хүсэ, бүхы хэрэгсэлнүүдые ашаглажа тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдые түргэн дүүргэхэ ябадал түйлагты гэжэ мүнөөнэй байдал нютагай партийна ба советскэ организацинуудһаа захиран эринэ. Мүнөө үдэр бүхэн үнэтэй. Мүнөөнэй тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүд нэгэшье участок дээрэ—тракторнуудай заһабари дээрэ, үрһэ хааха, сэбэрлэхэ болон хатааха ажал дээрэ, үтэгжүүлгэ бэлэдхэлгэ ба зөөлгэ дээрэ, поли дээрэ саһа тогтоолго ба хабарай һайрам уһа тогтоолгын бэлэдхэл дээрэ сагаа хооһоор гээжэ мүнөө ябашье болохогүй.

Хабарай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ ябадалай шухала хубя—трактор заһабарилта хэдэ-хэдэн областьнуудта ба республиканууудта правительствын тогтооһон болзорһоо хожомдожо байна. Тарилгын хүдэлмэринүүдые эхилһэн урда зүгэй зарим районуудта поли дээрээ гарахаар бэлэдхэгдээгүй олон машинанууд бии. Жэшээлбэл, Узбекистанда тиимэ машинануудай тоонь хэлэн мянгаад болоно. Заһабарилгын темпые бүхы аргаболомжоор шангадхаха гээшэ хабарай тарилгын бэлэдхэлэй гол зорилгонуудай нэгэн болоно.

Үрһэн болбол хабарай тарилгын бэлэдхэлэй 2-дохи гол участок болоно. Үрһэ бэлэдхэхэ ба хааха болзорнууд дүүрэхэ болоо. Үрһэнэй фонд болзорһоонь урид байгуулһан областьнууд, хизаарнууд ба республиканууудай хажуугаар мүнөө үе хүртэр тарилгын талмайда хүрэхэ үрһэ бэлэдхээгүйнүүд үсөөн бэшэ бии. Хэрэглэхэ үрһэнэйнгөө ехэ процент дутуутай байһан Иркутска область ба Бурят-Монгол АССР шэнги областьнууд ба республиканууд тухай нэн түрүүндэ хэлэхэ хэрэгтэй. Үрһэнэй фондын хүдэлмэрине хойшонь татажа байгаа нютагай партийна ба советскэ хүтэлмэрилэгшэд юундэ найдажа байнаб? гэжэ һураха зохистой. Тэдэ нютагуудта үрһэнэй материалай нютагай ресурсые гүльдхахын оронда гүрэнэй сангаа найдажал байһан хэбэртэй. Иимэ ябадал хадаа большевигүүдэй практикада хоротой, таарахагүй!

Түсэбөө юрэнхыдэнь дүүргэһэншье һаа гээгдэнги районууд ба колхозуудтай байһан областьнуудташье үрһэ тухай асуудал ор... ёһогүй. Өөрынгөө а... ломжоор үрһэ бэдэрхэ... олохо гээшэ—колхоз бү... район бүхэнэй уялга мүн... сал эрооһото культуран... үрһэ бэлэдхэхэ бэшэ, мүн... бүхы культуранууудай үр... лэдхэхэ хэрэгтэй.

Заһабарилгын мастерско...
дай, үрһэ хаалгын, морид...
рууһалалтын хүдэлмэри хэд...
байбашье һаань газарай хү...
нэй үрэжэлые дээшэлүүлхэ...
лэй хэмжээнүүд тухай ма...
хэрэгтүй. Нэн түрүүндэ...
дээрэ наг шэбхэ гаргаха,...
тогтоохо ба хабарай һайра...
барилгада бэлэдхэхэ шухал...
зарай хүрьһые шиигтүүлхэ...
дал болбол үндэр ургасын...
тэмсэлэй шиидхэхы зорил...
лоно. Саһа тогтоохо түсэб...
хаанагүй дүүргэхэ, уһа то...
плотина ба запрудуудые ба...
уһалха газараа бэлдэхэ, уһ...
риин бүхы юумые жэшээтэ...
байдалтай болгохо ябадалые...
лаха хэрэгтэй. Шиит нойто...
лүүлхэ хэрэгтэ хайша хэ...
хангаха ябадал мүнөө...
ябадалтай тэнтэй, юуб...
тэрэ үрилтэ хадаа ургаса...
абаха ябадалда хүргэнэ.

Тарилгын урда тээхи хү...
ринүүд олон. Энээнэй дү...
болбол һайн эмхидхэлгые...
нүүдээ зүбөөр хубаарилан...
гые ба шадамар маневрые...
Колхозууд ба совхозууд,...
үүдэй жэлэй үйлэдбэриин...
тарилгын хүдэлмэринүүдэй...
табигдажа байгаа мүнөө...
энээн тухай һануулха ил...
шухала. Түсэбүүдые зохё...
хүдэлмэрине манай тараан...
лай резервнүүдые гүльдхаха...
хозууд, совхозууд болон...
үүдые эмхидхэлэй ба а...
талаар бүхэжүүлхэ, хүдөө...
гуудта ажалай элиёхине са...
лань дээшэлүүлхэ хүсэтэ...
болохо гээшэ нютагай пар...
ба советскэ организацин...
колхозууд, совхозууд болон...
үүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй...
болоно.

Улаан Армиин 27-дохи...
хай нүхэр Сталинай пр...
зорюулһан митингнүүд ба...
лаанууд дээрэ 1945 ондо х...
ажалые хүгжөөхэ түсэбые...
гэхэ талаар, хабарай т а...
амжалтатайгаар үнгэргэх...
лаар колхозно деревни б...
үндэр ехэ уялгануудые...
Улаан Армиингаа герои...
илалтануудаар зоригжоһон...
хозно тарияашад болбол а...
уялгануудаа дүүргэхын ба...
лэн дүүргэхын түлөө бүхэ...
сэдэ табиха байха. Хүдөөхи...
тийна ба советскэ хүдэлм...
шэд, коммунистнууд ба ко...
лецууд болбол колхозниигууд...
ба совхозуудай хүдэлмэри...
дые эмхидхэжэ, патриоти...
дэбжэлтые толгойлжо,...
жэлэй үндэр баян ургасы...
лөө тэмсэлэй илалтада хү...
шадаха байһанай харюусал...
шалгалта мүнөө бэрижэ...
Энэ шалгалта хадаа социал...
ческэ хүдөө ажалай больше...
скэ хүтэлбэрилэгшэдтэ т...
хаар, хүндэтэйгөөр бари...
байһандань ажаг һэжэг т...
гүй.

«Правдын» мартын 11-...
түрүү бэшэ...

Майн урда тээхи мүрысөөнэй долги үргэнөөр татуулая!

Мяханай комбинадаархинай уряае дэмжэе!

МҮРЫСӨӨНЭЙ СОГ ЗАЛИ ШЭНЭЭР БАДАРУУЛХА!

Манай республика дотор үргэ... дэлгэрhэн ойн урда тээхи ...циалистическэ мүрысөөн ажал... зоной эдибхи хүдэлгөөе үн... хэмжээндэ үргэбэ. Тэрэ мүрысөөнэй ашаар түрүү предприя...нуудай, түрүү колхозуудай, ...рта түрүү хүнүүдэй тоо ни... олошороо. Энэ мүрысөөнэй ...ар республикын загаhашад ...ингөө хүдэлмэридэхи дутагда... усадхажа шадаhан байна.

...идэнэй урда бүри ехэ зорил...ууд табигданхай. Тэдэ зорил...уудые шиидхэхын тулада ...ахан нэгэ hара бэшэ, харин ...гурбан hара, бүхэли жэл ...эгтэй байна. Тэрэ болзорой ...ша соо үргэлжэ шангаар ...лаха ябадал бүхы үнэн сэ... хүнүүдhээ эригдэнэ. Тиигэ... шангаар тэмсэхын түлөө ...үү коллективүүд жаганхай. ...эээр Бурят-Монголые сагаан...еецүүд ба интервентнүүдhээ ...элhэнhөө хойшо 25 жэлэй урда тээхи мүрысөөндэ түй...ын амжалтануудаа саашадань ...жүүлжэ, Эхэ орон ба илал...түгэлтэр фронтдоо улам ехэ ...хүргэхын түлөө шэнэ хү... шэнэ мүрысөө дэлгэрүүл... байна.

...өөдэр, манай газетэдэ ...-Удын мяханай консервнэ ...бинадай хандалга-бэшэг то...ллобо. Энэ комбинадай ам...ань бүришье hаа ехэ. Өөрын... эршэтэй шанга ба эмхитэй ...ан ажалаар энэ коллектив ...ээ жэлдэ жэшээтэ hайн ...уудые түйлажа байгаа. Энэ ...бинадта хүдэлжэ байhан хүн... өөрынгөө уялгые hайн... ...эд, тэрэнээ магтаалтай hай... дүүргэхын түлөө, Эхэ орон... ...адаал hаа ехэ туhа хүргэхын ... үнэн зүрхэнhөөн орол... байна. Тиигэжэл ажал... ябадалые манай рес...ликын предприяти бүхэн, ... колхоз бүхэн түйлаха ...эй.

...анэй Оборонын Комитетэй ...уулгын Улаан тугые гурба... соо барижа ябаhан энэ ...бинадай коллектив халаа ян... ба февраль hарануудай ту... болзорhоонь холо урид ...эhэн юм. Энэ комбинадай ...ктив мүнөөнэрэйхиhээ ут... улам бүтээсэтэйгээр ...лхын тула мүрысөөе ур...лүүлжэ, март ба апрель hа...дай түсэбые 105 процент ...эхэ ба энэ хугасаа соо ...ай үйлэдбэриин бүтээсые ... процент хүртэр үргэхэ гэжэ ...нуудые абаа. Энэ уялга... бэелүүлжэ шадахабди ... түс коллективэй хүдэлмэ..., инженерно-техническэ ...эрилэгшэд ба албахаагшад ...гөө хамтын сутлаан дээрэ дуугаар мэдүүлээд, майн урда тээхи мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлээ гэжэ ажаүйлэдбэриин ба замхарилсаанай бүхы коллективүүдые уряалhан байна. Энэ уряал хадаа гансахан түрүү комбинадай бэшэ, мүн тэрэшэлэн түрүү колхозой, түрүү МТС-эй коллективэй hанал бодолые харуулhан хадань хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ хандаха байна. Тиимэ дээрэhээ манай республикын бүхы ажалшад Улан-Удын мяханай консервнэ комбинадай үүсхэлээр майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсохо байhандань ямаршье ажаг hэжэг түрэнэгүй. Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн манай ажаүйлэдбэриин ба зам харилсаанай бүхы предприятинууд дээрэ, манай хүдөө нютагуудта үргэн далайсатайгаар дэлгэржэ, фронтын ба Эсэгэ ороной аша туhада ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудые асараг лэ!

Энэ мүрысөөн хадаа манай республикын хүдөө ажалай, нэн түрүүндэ мал ажал ба тариан ажалай гээгдэлые усадхахын тула, ажаүйлэдбэриин, илангаяа ой модоной ба алтанай, нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай гээгдэлые усадхахын тулада хамаг бүхы эмхи ба эршээ шэглүүлхэ ёhотой. Энэ мүрысөөн хадаа өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутуу дундые арилгахын тулада ажалша зоной үйлэдбэриин ба политическэ эбжэлтэнүүдые хэрэглэжэ, майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөе эмхитэйгээр ба эршэтэйгээр дэлгэрүүлжэ шадаха байhанай шалгалта болохо үгэхэ байна. Майн урда тээхи энэ мүрысөөн хадаа эсэсэй илалтын түлөө Германиин газар дээрэ болохо байhан шиидхэхы ехэ шанартай тулалдаануудай үедэ дэлгэржэ байhаниинь бүхы ажалшадта ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй. Энэ харюусалгатай сагта хүн бүхэнэй шадабари хүсэн, хүн бүхэнэй хүсэн зориг хорото дайсаниие түргэнөөр дарахын тулада, алдарта Армидаа улам ехээр туhалхын тулада зорюулагдаха ёhотой.

«Мүнөө немецүүдые бүримүhэн илаха ябадал ойртоо. Зүгөөр илалта гээшэ хэзээдэшье өөрөө ерэдэггүй.—илалта гээшэ хүндэ хүшэр байлдаанууд ба эршэмтэй шанга ажал хүдэлмэри соогуур түйлагдадаг юм»—гэжэ нүхэр Сталин заана.

Манай зорилго хадаа майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөе хаа-хаанагүй үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, илалтын сагые ойртуулха ябадал болоно. Эршэмтэй шанга ажал хүдэлмэриин социалистическэ мүрысөөн соо илажа гараhан коллектив, колхоздо алдар соло!

ХРОНИКО

...Р-эй Верховно Соведэй 11-...ниин болбол нүхэр Садчи... ...н Васильевичые Югославида hууха СССР-эй Онсо ба Бүрин Эрхэтэ Элшэн Сайд болгожо томилбо.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсогты!

Республикын ажаүйлэдбэриин ба зам харилсаанай бүхы коллективүүдтэ Улан-Удын мяханай-консервнэ комбинадай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай хандалга-бэшэг

«Мүнөө немецүүдые бүри мүhэн илаха ябадал ойртоо. Зүгөөр илалта гээшэ хэзээдэшье өөрөө ерэдэггүй,—илалта гээшэ хүндэ хүшэр байлдаанууд ба эршэмтэй шанга ажал хүдэлмэри соогуур түйлагдадаг юм» гэжэ нүхэр Сталин Улаан Армиин 27-дохи ой тухай приказ соогоо хэлэhэн байгаа.

Мяханай консервнэ комбинат фронт ба Эхэ ороноо улам ехэ продукци үгэхын түлөө тэмсэжэ 1944 оной Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараад, Оборонын Гүрэнэй Комитедэй дамжуулгын Улаан тугые ноябрь hарада абаhан байна. Бүхы коллективнай эршэтэй шангаар хүдэлжэ энэ тугаа гурбан hара соо барижа ябана.

Бурят-Монголые сагаантвардеецүүд ба интервентнүүдhээ сүлөөлhэнhөө хойшо 25 жэлэй ойе хүндэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысэжэ, манай коллектив хоёр hарынгаа үйлэдбэриин түсэбые болзорhоонь урид дүүргээ.

Мүнөө, Улаан Арми ба манай сэюзнигүүдэй арминууд дайсанай газар дээрэ урагшаа доторложо, фашистска Германиие абарга соо улам шангаар хабшажа байхадань, манай комбинадай коллектив зэбүүн муухай дайсаниие бүри мүhэн бута сохихо тэмсэлдэнь эрэлхэг баатар Улаан Армидаа үшөө ехэ туhаламжа үзүүлхээр бэлэхэн байна.

Манай коллектив майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсон, Оборонын Гүрэнэй Комитедэй дамжуулгын Улаан тугые барижа ябахын түлөө тэмсэжэ дооро дурсагдаhан социалистическэ уялгануудые абана:

1. Март ба апрель hарануудай үйлэдбэриин түсэбые 105 процент ба ажалай үйлэдбэриин бүтээсын түсэбые—110 процент дүүргэхэ.

2. Үргэн хэрэгсэлэй шэнэ эд товарнуудые март ба апрель hарануудта 490 мянган түхэригтэ гаргаха.

3. Консервнэ заводто «Камерон» гэжэ линиин монтаж дүүргээд, хүдэлгэжэ эхилхэ.

4. Үхэр малые олоор алаха ябадалда комбинадай бэлэдхэлые бүрин дүүргэхэ.

5. Хүсэнэй коэфициентые улам ехээр ашаглахын тулада электроподстанци дээрэ конденсатор табиха.

6. Паронерегонно № 1 котел табиха.

7. Ургамал ба модо тариха бүхы бэлэдхэл хэжэ, комбинадай газарые ба жилгородые арюун сэбэр байдалтай болгохо.

8. Туhалбариин ажахын талаар:

а) хабарай эртын тарилгые майн 1-дэ дүүргэхэ;

б) тарилгын бүхы кампаниие тогтоогдоhон болзорhоо 3 хоног урид дүүргэхэ;

в) майн 1-дэ парнигай тарилга ба эртэ таригдадаг культурануудые hуулгажа дүүргэхэ;

г) сабшалангай газарые сэбэрлэжэ, тэндэ агротехническэ хэмжээ ябуулганuудые хэхэ.

д) малайнгаа бүхы түл бүрин бүтэн тэнжээхэ;

е) шахажа байhан гахайн сүүдхэ бүриин нэмэлтые дунда жэшээгээр 420 грамм гэхэ гү, али түсэбтөө 150 процент болгохо;

Манай комбинадай хүдэлмэришэдэй инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай коллектив болбол үйлэдбэриингөө түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө, түсэбhөө гадуур продукци гаргахын түлөө тэмсэжэ, майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсохыень республикын ажаүйлэдбэриин ба зам харилсаанай бүхы предприятинуудай коллективүүдые уряална.

Нүхэдүүд! Үйлэдбэри дээрэ шэн габьяатайгаар ажаллажа дайсанда үхэлэй шанга сохилтонуудые хэхэдэнь ба илалтын тугые Берлин дээрэ түргэнөөр мандуулха хэрэгтэнь геройческа Улаан Армидаа туhалая!

Комбинадай директор **КАЛАЧЕВ.**
ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг **ВОРОНЦОВА.**
Завкомой түрүүлэгшэ **БУЛАВКА.**

Шанарые шалгагшын тэмдэглэл

Эрхим шанарай түлөө тэмсэе!

Үндэр ургаса гээшэ хүдэлмэриин шанарhаа болодог байна. Тиимэ тулада тарилгада бэлэдхэлэй эхилhэнhээ хойшо шанар сахиха ябадалда өгээл шухала анхарал табиха хэрэгтэй.

Намайе шанар шалгагша болгоhонhоонь хойшо полевой хүдэлмэриhөө бишииханшье таhалданагүйб. Пар хахалхаhаа абаад газар элдүүрилжэ тариха, ургасын хойноhоо харууhалха, хуряаха хүртэр үргэлжэ колхозникуудай хүдэлмэриин шанар шалгадагби. Хэрбээ өөрынгөө даалгабари муугаар дүүргэhэн колхозникуудай байгаа hаа гэрэ хүдэлмэриинь дахин бүтээлгэдэгби. Газар элдүүрилхэдээ гүйхэнөөр далантуулжа хахалха, забhартайгаар борнойлхо, үрhэ тарихадаа нормыень багадхаха, поли дээрэ саhа тогтоохо, наг шэбхэ шэрэхэ гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдые үнгэргэхэдэ агротехникын заабаринуудые хазагайруулhан охохэн баримтанууд тохёолдодог байна. Тиимэhээ шанар шалгагша бүхэн полевой хүдэлмэриин иимэ дутуунуудые дары зайлуулха уялгатай.



Б. СУНДУЕВ.

Нёдондо хабарай тарилгаhаа эхилээд хуряалга хүртэр манай колхозникууд агротехникын заабариин ёhоор эрхим шанарай түлөө эршэмтэйгээр тэмсэhэн байна. Тэрэнэйнгээ ашаар үндэр ургаса хуряажа гүрэндэ түсэбhөө гадуур таряа тушаагаа hэн. Агротехникын заабари эрхимээр бэелүүлэн элдүүрилhэн 9 гектарhаа га бүриин 16 центнер ячмень хуряагдаа.

Мүнөө жэлдэ бүри үндэр ургаса хуряажа гүрэн болон Улаан Армидаа элбэг ехэ талха таряа үгэхын зорилгоор манай колхозой членүүд тарилгадаа эртэнhээ хойшо бэлэдхэжэ эхилэнхэй. Таряалангай болон огородой газар дээрэ 3.000, сабшалан дээрэ 100 шарга наг шэбхэ гаргагдаа. Саhа тогтоохо түсэб дүүргэгдэhэн байна. Плуг, борной, сеялкэнүүд заhабарилагдажа сум бэлэн болоо.

Поли дээгүүр саhа тогтоохо, наг шэбхэ шэрэхэ болон, агротехническэ бусад хэмжээ ябуулганuудые үнгэргэхэ, хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдэй заhабарилагдаха үедэ колхозникуудай хүдэлмэриин шанар үргэлжэ шалгажа байгааб.

Эрхим шанартайгаар тарилга үнгэргэжэ үндэр ургаса хуряахын түлөө бүхы хүсэеэ гаргажа Улаан Армидаа элбэг ехэ таряа үгэе!

Б. СУНДУЕВ, Закаменай аймагай «III Интернационал» колхозой шанар сахигша.



Павел Балтахинов

Цэдэн Галсанов

поэма

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь «Б. М. Үнэнэй» мартын 7, 8, 10, 11 ба 13-ай номернуудта).

Талын хүбүүдэй
ташаа, зэмүүд шашгадаад,
Тахимай, гарайнь
шүрбэhэн дабхар эршэдэнэ.
Булта тиигэжэ
Павелаа тойрон гулидаад,
Булгайр сумкынь
баялигые hонирхоно:
Тоо бодолгын
томо зузаан тетрадь;
Тэрээн соohoo
нэгэ хуудаhа удараад
Инаг нүхэртөө
инагай бэшэг бэшэнэ;
Ирагуу Пушкинай
ирагуу шүлэг уншана.
Баhа нэгэ
тэбхэр блок-нот гаргаад
Бардам омогоор
баранда уншажа үгэнэ.
—Манай арадhаа
агуу эрдэмтэн ургаад,
Мандаа зорюулhан
үгэнь энэ,—гэнэ:
«Баруун зүгэй зон
барандаа үймэжэ
Хаан, эзэрхэгшэдэз
хаясагаан байна..!
Мүнөө үеын
шөнжэ шарайгаар бодоходо,
Мүндэлжэ дахин
Гэсэр бэдэхотүй юмаа гү.
Тингээ hаань бидэнэртэ
гушан гурбан баатарайнь
Тооло оролсохо
тиимэ нэгэн ушар
Тохёолдохонь
тоншье лабтай бэшаа гү».—
Түрүүшын бурят
эрдэмтэ Доржи Банзаров
Түрэ хуримымнай
зүгнэн зүгнэн хэлээ hэн,
Далаад жэлэй
дабхар мананай саанаhаа
Инмэ сэсэн
эрдэни үгэеэ дэлээ hэн.
Галта Россин
гал залим соо ябалсаа hаа
Гушан гурбанай
нэгэниинь болохонь лабтай hэн.
Ирхүүгэй губернаторай
эдилгэтэ гэрэй хэрэлсөйhээ
Гушан хоёртой
түлэг наhандаа унаа hэн.
Абай Гэсэрэй
агуу түүжын хуудаhанда
Алтан утаhаар
угалза татан оромоор,
Гушан гурбан
баатарайнь нэрэдэ хүрэмөөр
Хэды олон
тэмсэлшэд өндэ унааб даа!
Багша Ленинэй
эрхим шаби гээд магтуулhан
Бабушкинай
мүнхэ хүүр оршоно.
Дэбэсэгэй ойло
зэрлиг муухайгаар буудуулhан
Бурядай түрүүшын
тэмсэлшэ Ранжуров дуудана.
Сибириин баатар
Сергей Лазо даллажа,
Шэнэхэн паровозой
шэжэм гүйдэл хурдална.
Бузар алуурш ын
бузар нюуртань нёлбожо,
«Большевик би»—гээд
Банзаракцаев хашхарна..
Байсын хормой
түүдэгэй галаар носоод,
Балтахиновай
сэдьхэлэй хөөрөө дэлгэнэ.

3.

...Табин hэлмэ
таби дахин үсөөд,
Табадугаар
Зиминскэ полк гүйлгэнэ.

4.

Айлай баяд
«атаман» Донской түрүүтэй,
Архи тамхин.
Түүхэй эльгэн. Зугаа.
Шуhан тухай
шууяа ехэтэй найр дээр
Тагалсаг тархинишье
үгы нлгаа.
Үлэн гуринха
галзуу шоныи дуун
Улин гаража
нюргаар хүйтэ даалгана.
Хорон хэбшэ
кулак hардайн дуун,
Донскойн ула
долёон байжа, гарана:
«Нютагаймнай
нэгэ хаатаршан Павел
Арад зоноо
дахуулан, хашхаран гүйнэ
Нэрэ түрэгүй
энэ шүдхэрые заабол
Нэгэ тээшэнь
харуулжа үгэхые гуйнаб.
Тараса дээрэ
талха таряа бүридхэн
Таталта хуряалга
улаантанай ябуулхадаа
Амбар соохиим
абаха гэхэhээ байха
Нюуhан газарым
нэрлэн байжа хэлээ hэн.
Хожомынь тиижэ
хоро үhөөгөө абахаяа,
Колчак поёдой
Тараса дээрэ ерэхэдэ
Хуу баранинь
хэлэжэ үгэхэhөө байха
Хайшан гэжэ
алахынь заажа үгөө hэм.
Тиихэ сагта
тэрэ Павел хаатаршан
Тэрьедэжэ
Монгол тээшэ ябшоо hэн.
Мүнөө дахин
үйлэ hабаяа гаранхай,
Мүрынь юрдөө
оложо үгэгты, ноёнхай!...»
Арза хурзынь
аяга дүхаряа билдууша,
Ольгом болоо
дахин дахин тойроно.
Тэрээгүүр тараhан
бандидууд бузар алууршад.
Тонуул хэнэ.
Басага буляалдан нохойрно.
Үдэр hүниин
янтяа хүйтэн залгаанда
Үлэнхэ шоныи
ороон бузар, аймшагтай.
Айлай гэртэ,
алуу малай балгаанда
«Атаман» Донскойн
зэрлиг отряд аймшагтай.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Советскэ Информбюроhoo

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 2-дохи нюурта).

танкистнууд дайсанай эсэргүүсэлтын узелые нута дараад, Вейхарово гэдэг городые эзэлбэ. Тус фронтын сэрэгүүд амжалтаяа хүгжөөжэ, 25 километр урагшаа дабшаад, Данцигскэ бухтын эрьедэ байhан Пуцк (Путциг) гэдэг городые эрмэлзэлгэтэ атакаараа эзэлэн абаба. Нэгэ үдэрэй добтолгодо 100 гаран ондоо hууриин газарнууд тэдэнэй тоодо Гдыньhээ 10 километртэ байhан шоссейнэ харгынуудай узел болохо Квашин гэдэг өөзэлэгдэбэ. Немецүүдэй гарта Данцигскэ бухтын эрьеын нариихан зурууд газар үлэбэ. Манай сэрэгүүдэй сохилто доро сухарижа ябаhан дайсан ехэнүүд гээлтэдэ ороно. hууриин газарнуудай үйлсэнүүд ба харгынууд дээрэ дайсанай мянгаад үхөөрнүүд хэбтэнэ. Манай частьнууд болбол 34 танк болон самоходно ехэ буу, 11 хуягта транспортёр, 127 полевой ехэ буу, 6 самолёт, 1.800 повозко, 2.600 мори, түмэрхаргын 15 эшелон ба бусад олон трофейнүүдые буляан абаба.

◆ 1-дэхи Белорусскэ фронтын сэрэгүүд мүнөөдэр Кистжинь (Кюстрин) гэдэг город ба хэрэмые үсэд шанга сохилтоор эзэлэн абаба. Энэ город хадаа Варта мүрэнэй Одер мүрэндэ шудхадаг газарта байдаг ба Берлинэй оршонүүдые халхалдаг хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт байгаа. hүүлшын жэлнүүдтэ тус хэрэмэй портнууд мүнөө үеын хамгаалгын түмэр-битонэй түхеэрэлгэнүүдээр хүсэтэй болгогдоhон юм. Артиллериин хүсэтэ бэлэдхэлэй hүүлээр советскэ танкнууд ба ябган сэрэгүүд тус городой хойто предместь болохо Нойштаттые эрмэлзэлгэтэйгөөр эзэлэн абаад, городой захада сүмэрэн оробо. Үйлсын үсэд шанга байлдаан болоо. Немецүүд хадаа шу... гэрнүүдые дотууд бэлгоhон, ... сэнүүдые миинэ полинуу... баррикадануудаар ба та... эсэргүү нүхэнүүдээр хашха... байтаа. Манай артиллерист... дайсанай эсэргүүсэлтын узел... дые даража, ябган сэрэг... харгыень сэбэрлэжэ үгэбэ. ...дой үйлсэнүүдые өөрынгөө ... дадуудай үхөөрнүүдээр дүүр... дайсан кварталнуудые ... хойноhоонь орхихо баатай ... hон байгаа. Советскэ часть... түмэрзамай станциин райо... гитлеровецүүдые хобхо сэ... 150 полевой ехэ буунууды... hомо хэрэгсэлэй олон склад... буляан абаба. Мүнөөдэр ... сэрэгүүд дайсанай томо гар... ной бута сохилгые дүүр... город ба хэрэмые бүри... эзэлбэ. Олон хүнүүд пленд... танхай.

Манай авиаци болбол газ... сэрэгүүдэй ябуулгануудые ... хитэйгөөр дэмжэбэ. Сов... лётчигууд агаарта болоhон ... санай 32 самолёт унаг... Энээнhээ гадна, 8 немецкэ ... лёт манай зенитнэ артилле... буудалгаар үгы хэгдэбэ.

◆ Кольберг городhoo ба... урдуур манай сэрэгүүд ой ... сэбэрлэхэ зуураа бүлэг ги... вецүүдтэй уулзаба. Нем... эсэргүүсэлтэ үзүүлээ. Ба... най болоhоной эсэстэ 27 не... солдат болон офицернүүд ... даhан ба 11 хүн плендэ а... байна. Алуулагшадай дунд... дахи немецкэ ябган сэрэг... визиин командир генерал-... нант Рубель гэгшын үхэр... добо.

Хилын саана

1.650 американска самолёдууд Германида добтолбо

ЛОНДОН, мартын 9. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжуулhанай ёhoop, 300 гаран истребительнүүдээр үдэшэгдэhэн 1.350 гаран американска хүндэ бомбардировщигууд мартын 8-да Рурдэхи бензольно заводуудта ба синтетическэ горючиин заводуудта, мүн тэрэшэлэн Рурhaа Германи орохо замуудай 5 сортировочно станцинуудта добтолго хэбэ.

ЛОНДОН, мартын 9. (ТАСС). Францида базатай американска авиациин штабай мэдээсэхэнь: 1.000 гаран хүндэ бомбардировщигууд мүнөөдэр Кассельдэхи танкова заводуудта ба Кассельдэхи, Мюнстердэхи, Майн дээрэхи, Франкфуртдахи түмэрхаргынуудай деподо добтолго хэбэ. Бомбардировщигууд хадаа 400 истребительнүүдээр үдэшэгдэhэн байгаа.

1.250 АНГЛИЙСКА БОМБА... РОВЩИГУУД ГЕРМАНИ... ДОБТОЛБО

ЛОНДОН, мартын 8. (Т... Рейтер агентствын дамжуул... ёhoop, мартын 8-ай hүни ... гаран английска бомбарди... гууд Дессауда, мүн тэр... Гамбургдахи (Гамбург шал... Гейдедэхи (Шлезвиг-Гольшт... нефть сэбэрлэлгын заво... добтолго хэбэ. Мүн тэр... Берлин бомбодогдобо.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАН...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ. ул. Ленина, 35. ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23. АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23. отделов партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем переводов—6-03 (2 зв:); об'явлений—2-62 (2 вв.).

Н—00310 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5500